
Datum
2026-09-03

Minnesanteckningar Områdesnätverk Skadligt bruk och Beroende

Tid: 2026-08-31 kl. 13.30-16.30
Plats: Fysiskt möte Skånes Kommuner, Fabriksgatan 2F, Lund

Deltagare

Delregion Nordväst: Lotta Johansson (frånvarande) Sara Österberg (frånvarande)
Delregion Mellersta: Emma Jonasson (frånvarande), Jennie Göransson Skarp
Delregion Malmö: Jennie Arnesdotter Petersson
Delregion Sydväst: Malin Gunnarsson, Joanna Eriksson, Helen Andersson, Beatrice Hoge
Delregion Nordost: Jessica Lysell, Angelina Pavlova (frånvarande)/Erica Westermarck
Delregion Sydost: Therese Bengtsson

Skånes Kommuner:
Emelie Sundén
Malin Müntzing

Frågor från förra mötet

LVM utbildning behovsinventering och beslut om arbetsgrupp för att ta fram digital LVM introduktion

Störst behov av LVM utbildning på grundnivå med juridikfokus, gärna något kring bedömning av anmälan och om möjligt case med omedelbart då detta skiljer sig mycket mellan hur kommunerna tolkar lagen. Det är en del personalomsättning varför behovet kan fluktuera något så bättre om vi kan erbjuda kursen digitalt samt spela in så man kan ta del av den i efterhand.

Även önskemål om LVM fördjupning längre fram där man mer kan gå in på komplexa ärenden och svåra LVM bedömningar. Gärna att den hade riktats till både erfarna medarbetare och arbetsledare/1:e/chef.

Terese Bengtsson (SO) har tagit gjort en LVM utbildning till sin personal och mottag som hon ska hålla i oktober. Beslut att tillskapa en arbetsgrupp med Malin Müntzing, Terese Bengtsson. Malin ska kontakta personer i Malmö stad som i närtid även de tagit fram intern LVM utbildning för att se om de kan bidra i arbetsgruppen.

ASI behovsinventering

Finns behov av att nya medarbetare ska gå ASI, något fler nu än när vi gjort behovsinventering i våras. Beslut att genomföra ny ASI utbildning tills efter årsskiftet då vi har utbildare som kan hålla i det. Områdesnätverket fortsatt önskemål om regionalt ASI nätverk för att hålla i och hålla ut i ASI arbetet i kommunerna. I dagsläget är det inte möjligt då det förutsätter att anställd på Skånes Kommuner som i så fall är sammankallande har stor vana av ASI.

Finns nationellt nätverk som drivs av Anitta Litvinov på Socialstyrelsen. Från Skånes Kommuner medverkar Malin Müntzing. Om man vill få inbjudan dit mejla: anitta.litvinov@socialstyrelsen.se. Nästa möte är 8/9 kl. 13-16.

Program:

13.15 – 13.30: Samling och presentation

13.30- 14.30 Lovande arbetssätt. Johan Glad, forskare, Socialstyrelsen

Efterföljande diskussion om användning av ASI och ASI Uppföljning vid lovande arbetssätt.

14.30- 14.45 Paus

14.45- 15.25 Information och workshop: ASI-arbete innan och efter Samsjuklighetsreformen

15.30- 16.00 Frågor och diskussion

Samsjuklighetsreformen

Malin Gunnarsson

Aktuellt regionalt och nationellt.

Genomgång av bilder från Vårdsamverkan. Kunskapsstödet gällande uppdelning och ansvar för kommuner och regioner ska delges sista augusti men oklart i vilken kanal. Emelie tror att det blir 1 september på Socialstyrelsens hemsida. Det hålls kickoff i Stockholm 1/9 för regionala processledare tillsammans med samsjuklighetsdelegationen.

Malin Gunnarsson visar bild för hur samsjuklighetsarbetet är organiserat i Skåne samt lyfter behov av Områdesnätverket att utgöra referensgrupp och bollplank i frågor som rör implementering av samsjuklighetsreformen. Malin och processledare Jennie Göransson- Skarp lyfter att sedan beslutet fattades i somras så har regionen blivit mycket mer aktiv och har en projektgrupp som där regionens processledare ingår som förbereder i sina led.

Inspel från NO: Kan vara svårt att skapa engagemang i kommunens olika delar för frågan, inte alltid man förstår hur det kommer att påverka utanför beroende.

Frågor till Områdesnätverket

Ekonomi- Hur kan vi följa de ekonomiska konsekvenserna för kommunerna?

Farhåga att man kommer ta från kommunkassan eller från socialtjänsten för att täcka för de ekonomiska konsekvenserna som reformen medför. Troligen blir det olika utfall beroende på om är stor eller liten organisation. Kostnader för beroendevård minskar för socialtjänsten för skadligt bruk men kommer öka inom socialpsykiatri, boendepersonal. Kan man när man bygger upp verksamheter utifrån aktivitetskravet tänka in kommande målgrupp med skadligt bruk och beroende?

Frågan kvarstår hur mycket som behöver föras över från kommuner till regionen. Farhåga utifrån att kommunerna som bekostat placeringar, insatser kompensatoriskt utifrån psykiatriska uppdrag samt våld, sexuella övergrepp att dessa kostnader osynliggjort och inte finns med när man räknar på hur mycket som ska flyttas. Risk att kommunerna då får betala dubbelt.

Kompetens- Hur kan vi säkerställa att vi har rätt kompetens i kommunerna?

Fokus på samverkan- vård och stödsamordning. Fler CM, FACT, vård och stödverksamhet. FACT riktas inte till alla idag, så man behöver se vad vård och stödsamordningen ska omfatta, med fokus på kommunernas del. HSL i kommunen- kommer troligtvis behövas kompetenshöjning?

Regionalt stöd- Vilket regionalt stöd skulle vara hjälpsamt lokalt?

Skåneövergripande när och hur informationen går ut, vad som ska göras och i vilka steg. Kommunerna behöver förbereda sina invånare. I Mellersta försökt att ge information till brukarråd men svårt att ge tillräckligt tydlig info. Hur ofta kan man få samma behandling från regionen- kan man "straffa ut sig".

Något annat?

LVM behov av övergångsregler mellan kommuner/regionen. Skillnaden när de ska få vård av regionen jmf med kommunerna. Myndighetsbeslut kan överklagas, läkares beslut kan inte det. Vad kommer det innebära i praktiken att kommunerna har kvar det yttersta ansvaret?

Aktuellt Skånes Kommuner & Strategiska nätverket

Ny uppdragsbeskrivning på gång, när beslut är taget kommer den att kommuniceras ut.

Yrkesresan Skadligt bruk och beroende

Information om ny webbkurs beroendeutveckling och preparatkunskap. Ansvarig för genomförande av vår yrkesresa har gjort en översyn för att se om man varit inne och kikat i utbildningsplattformen samt om man gått kurs och har kontaktat de kommuner som inte haft någon aktivitet alls för att erbjuda stöd i uppstart.

Önskan att områdesnätverket följer upp i delregionerna och påminner om erbjudande från Yrkesresan regionalt att stötta i uppstart eller om man har frågor. Information om olika kostnadsfria satsningar kopplade till Yrkesresorna Skånes Kommuner erbjuder för chefer, kontaktpersoner och utbildare under hösten 2026.

Aktuellt från delregionerna

NO: Kristianstad ny verksamhet Navet som ska riktas till personer med samsjuklighet, dit man kan söka sig biståndslöst, öppet för alla. Verksamheten ska drivas tillsammans med Omsorgsförvaltningen. Letar tillräckligt stor lokal. Verksamheten har delar som inspirerats av Hässleholms Stöttecenter- kan ringa in för att få stöd i måendet. Varit en hel del personalomsättning i delregionen. Stor skillnad i rekryteringsläget.

Hässleholm: Ny behandlingsgrupp/plattform HVB och all öppenvård samlat under ett tak med nattjour (härbärge) där man även har samverkan med ekonomiskt bistånd. Inte med omsorgsförvaltning. Ökad ärendemängd.

Mellersta: Samverkansdagar i vårdsamverkan tema kriminalitet. Lund har tema skadligt bruk för hela förvaltningen. Jobbar vidare med FACT beroende- ny processledare.

Malmö: Ny socialdirektör Merete Tillman. Anställer processledare som ska jobba med samsjuklighetsreformen internt i Malmö stad över nämnds gränserna. Beroendecentrum anställer också en processledare/samordnare som ska jobba med de interna processerna. Väntar besked.

NV: Ingen närvarande vid dagens möte.

SO: FACT ska jobba vidare med det i regionen, inte överens om målgruppen regionen/kommunerna. Regionen vill att man utgår ifrån psykos, kommunerna komplexa behov. Ökning av anmälningar från sjukhuset efter att man gjort en satsning om anmälningar enligt LVM.

SV: Ska försöka få i gång IPS- ska ha gemensam IPS utbildning tillsammans med arbetsmarknadsavdelningarna. Svedala- jämnt inflöde av ärenden, personal, helt biståndslös

öppenvård. Vellinge har klubbat fler insatser som IUB: CRAFT, CRA, ÅP, ACCRA, Samtal om frihet (våld). Har lite personalomsättning. Väntar på kunskapsstödet behandling respektive stödinsatser.

Aktuellt nationell nivå

Aktuellt från BIRK (SKR:s nätverk Beroende i Region och Kommun). Nästa BIRK är 8 september.

NAG -revidering pågår av VIP men oklart om de nya texterna kommer att föras över vid migrering till 1177.

Aktuellt Vårdsamverkan Skåne

Från föregående möte;

Aktuellt LARO- hur har det gått med klienter som bytt mottagning? Från Region Skåne anser man att övergången gått relativt bra. Hur ser kommunerna på övergången från sitt perspektiv?

Helsingborg tycker att det generellt fallit väl ut, längre restider för socialsekreterare, längre kö till regionens LARO mottagningar. Fler anmälningar från LARO mottagningar i SO. Kuratorsstödet är mindre än det var förut. 25% jämfört med heltidstjänst innan. Även Malmö fler anmälningar från LARO mottagningar och även "villkorat" deltagande i LARO utifrån om patienten om den inte tycker den behöver placering av socialtjänsten.

Andra frågor att lyfta i samverkan med Region Skåne?

FACT olika syn på målgrupp i SO.

Efter årsskiftet avvecklar Kristianstad Maria mottagningen NO. Kommer i stället försöka hitta annan plattform med regionen och kommunerna i delregionen utifrån ungdomar och unga med skadligt bruk/beroende.

Mellersta: Mariamottagningen fungerar men minskar med antal som nyttjar dock valt att behålla.

I SO har det ökat ordentligt på Maria mottagningen.

Malmö- stabilt och utökat behandlingsprogram.

Nordväst: fler kommuner har gått in i Mariamottagningen.

Information från kunskapsstyrningssystemet

Socialstyrelsens kunskapsstöd för behandling respektive stöd kommuniceras troligen 1 september; [Vad bör räknas som behandling respektive stöd? En skrift för att underlätta hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens arbete med reformen om en mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende - Socialstyrelsen](#)

[Livräddande insats vid överdoser - Psykiatri Skåne](#) Responderprojektet är fortfarande i gång.

Fungerar om man ringer 112 så skickas en person ut med Naloxon.

Kan man inom socialtjänsten utbilda sig för att ge Naloxon? Påminnelse att om har tillgängligt måste man se över att någon har koll så att sista förbrukningsdatum inte löper ut!

Övriga frågor

Skåne har fortfarande inte fått besked om statsbidrag IPS. Skånegemensam Samverkansgrupp Psykisk hälsa försöker hålla samman arbetet kring detta.

SMADIT [Kunskapswebbinarium: Vi sätter SMADIT på kartan! | Länsstyrelsen Kalmar](#)

Frukostseminarie STREAM 1 oktober [Frukostseminarium - Insatser för skadligt bruk och beroende i kommunerna i Skåne: Preliminära resultat från STREAM-projektet - Skånes Kommuner](#)

Områdesnätverksdag 21 oktober

Det strategiska nätverket för Hälsa, social välfärd och omsorg bjuder in till en gemensam områdesnätverksdag med fokus på Lovande arbetssätt.

Save the date, Systemledarskap 4 december! Inbjudan kommer inom kort!

Höstens möte

14 oktober kl. 9.00-11.30 Digitalt

25 november kl. 13.00-15.30 Digitalt

Vid anteckningarna

Malin & Emelie